

[Formanden]

»Vil ministeren oplyse, hvordan statsudgifterne til asylansøgere har udviklet sig fra 1980 til og med finansåret 1992, og hvor beløbene findes i statsregnskaberne og budgetterne?«

Supplerende svar (11/3 92):

Finansministeren (Henning Dyremose):

I mit svar af 27. januar 1992 er angivet, hvor statens udgifter til asylansøgere findes i statsregnskaberne og bevillingslovene. Endvidere er udviklingen i disse udgifter opgjort for perioden 1985-92.

Før finanslovsforslag for 1986 er udgifter til underhold af asylansøgere ikke opgjort særskilt i anmærkningerne til finanslovene. I spørgsmålet bedes om oplysninger vedrørende udgifter til asylansøgere fra 1980 til og med 1992. For at give et udtømmende og sammenligneligt billede af udviklingen i udgifter til asylansøgere i hele perioden har Finansministeriet rettet henvendelse til Justitsministeriet.

Justitsministeriet oplyser, at udgifter til asylansøgere i perioden 1980-84 udviklede sig som opgjort nedenfor:

	1980	1981	1982	1983	1984
Mio. kr.	2,5	3,5	4,7	5,8	25,7

Alle udgifter er opgjort i det pågældende års prisniveau.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 235:

Forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v. og lov om elforsyning.

Af energiministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 19/2 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Henning Gjellerod (S):

Siden fremsættelsen af lovforslaget den 19. februar i år har der været ført en energipolitisk debat den 10. marts, og dagen forinden, den 9. marts, indgik Socialdemokratiet en aftale med energiministeren. Denne aftale går ud på, at

vindmølleejeren eller det decentrale kraftvarmeværk betaler for tilslutningen til 10 kV-nettet. Udbygningen af dette net skal således være en opgave for elsektoren som sådan; det skal ikke kun fungere som et distributionsnet, men også som et effektivt opsamlingsnet, og vi går i Socialdemokratiet ud fra, at denne aftale kan indpasses i lovforslaget mellem første- og andenbehandlingen.

I aftalen tales der også om en udligningsordning inden for de to områder Elsam og Elkraft. En sådan ordning skal etableres både for netforstærkningen af 10 kV-nettet gennem opførelse af vindmøller og for decentrale kraftvarmeværker, og vi går ud fra, at også dette princip kan indføjes i lovforslaget, så vilkårene for udbygningen af vindenergien og de decentrale kraftvarmeværker bliver slået helt fast.

Vi er betænkelige ved bemyndigelsen i § 10 c. Vi ser gerne, at det klart fremgår af lovteksten, at elafregningsprisen skal være som hidtil, nemlig 85 pct. af det lokale elforsyningselskabs salgspris til almindelige husholdninger. Det giver større sikkerhed for vindmølleejerne, og det skaber tillid, når der skal søges om lån til vindmølleprojekter.

Vi mener i Socialdemokratiet, at der vedvarende skal være basis for et hjemmemarked for vindmølleindustrien, også for at vi kan leve op til 100-MW-aftalen. Vi kan godt blive bekymrede over miljøministerens opfordring til kommunerne og amterne om at gå ind i en fornyet planlægning, ikke fordi vi har noget imod planlægningen, men fordi vi er bange for, at udviklingen går i stå i planlægningsperioden. Vi ønsker, at opsætning af vindmøller skal ske i en jævn og glidende takt.

Til slut skal jeg nævne, at vi ønsker de gældende regler for bopælskriterier bibeholdt, og vi vil også gerne gøre opmærksom på, at elafregningen sker for eget forbrug med et tillæg på 50 pct., jf. CO₂-lovpakken.

Med disse ord vil jeg gerne meddele, at vi er parate til at færdiggøre lovforslaget meget hurtigt.

Per Tærsebøl (KF):

Når vi behandler dette forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v. og lov om elforsyning her i dag, skyldes det, at elværkernes forening, vindmølleejernes organisation Danske Vindkraftvær-

[Per Tørsbøl]

ker og Foreningen af Danske Vindmøllefabrikanter ikke kunne blive enige om afregningsprisen for vindmøllernes produktion.

Forslaget bemyndiger ministeren til at fastsætte regler for prisafregningen for vindkraftanlæg og den økonomi, der er forbundet med tilslutning af private møller til elnettet. Det har hidtil været sådan, at priser og betingelser inden for elforsyning skulle være omkostningsbestemte.

Vi skal have ro omkring vindmølleudbygningen, og det betyder selvfølgelig, at man skal følge vindmølleplaceringsudvalgets anvisninger, som bl.a. siger, at man skal tage hensyn til støj og miljø. Og i den forbindelse skal jeg da lige hilse og sige, at det er ikke altid lige sjovt at have sådan en vindmølle i sin baghave, så det er nogle af de ting, vi absolut synes man skal gå ind for.

Regeringen har indgået en aftale med Socialdemokratiet, som indebærer, at vindmøller og de decentrale kraftvarmeværker kun skal betale tilslutningsomkostningerne til det overordnede net. Der er også indgået en aftale om at opfordre Elkraft og Elsam til inden den 1. juni 1992 at etablere en økonomisk udligningsmodel i deres områder for påvirkning af vindmøller og decentrale kraftvarmeværker, som skal medvirke til udligningen i brændselspriserne mellem kraftværkerne, og jeg håber selvfølgelig, at parterne bliver enige.

Kommunerne vil få en central placering, når man skal udbygge vindmøllebestanden, og de skal jo helst ligge i klynger.

En anden ting, som Socialdemokratiets ordfører også var inde på, er afregningen for elektriciteten. Hovedparten får vel 85 pct., og det er vel også den model, der skal sættes på, men hvis de, der får 70 pct. i dag, får for meget, er det vel noget af det, man skal kigge en lille smule på.

Set med konservative øjne er det et vigtigt led i diskussionen, at hvis ikke vi styrker udbygningen af vindmøllerne herhjemme, vil eksporten jo lide under det. Vi vil ikke have noget at vise frem for vore udenlandske kunder – vi har jo en rimelig stor industri – vi vil ikke kunne følge med i udviklingen inden for området, og i den sidste ende risikerer vi noget, som i hvert fald betyder meget for Det Konservative Folkeparti, nemlig at miste arbejdspladser.

Med disse korte bemærkninger går vi ind for, at forslaget går videre, og tilslutter os ministerens oplæg.

Filt Jensen (V):

Baggrunden for fremsættelsen af lovforslag nr. L 235 er, at det ikke lykkedes Danske Elværkers Forening, vindmølleejernes organisation og Foreningen af Danske Vindmøllefabrikanter at nå til enighed om afregningsprisen for leveret el samt vilkårene for tilslutning til elnettet, når de hidtidige aftaler udløber. Efter Venstres opfattelse er det uheldigt, at parterne ikke selv har kunnet forhandle sig til en løsning af problemerne.

Da Folketinget har vedtaget, at vindbaseret el skal udgøre en del af Danmarks elproduktion, må der nødvendigvis være et regelsæt at arbejde efter. Det bør omfatte for det første en elafregningspris, som lovforslaget bemyndiger ministeren til at fastsætte, for det andet vilkår for tilslutning til elnettet – og på det område må vi nødvendigvis tilslutte os de betingelser, som energiministerens har aftalt med hr. Poul Nielson – og for det tredje: Det er ikke alle, der er lige begejstrede for vindmøller i landskabet. Der er mange, der synes, at højspændingsmaster skæmmer naturen forfærdeligt, men dem kan jeg såmænd godt forlige mig med, for de står da stille. Men blot en enkelt roterende vindmølle i et naturskønt område fanger straks blikket, og det er svært at få øjnene fra den. Derfor ser jeg med stor tilfredshed, at vindmølleplaceringsudvalget anbefaler, at møllerne samles i klynger eller parker.

Da visse fordelagtige lokaliteter bliver stærkt belastet af vindmøller med deraf følgende betydelige omkostninger til netforstærkning og i mange tilfælde væsentlig dyrere el i disse områder, må der nødvendigvis etableres udligningsordninger. Det vil være bedst, om selskaberne indbyrdes selv kan finde ud af en rimelig udligningsordning, men ellers må der indbygges en mulighed i lovforslaget for, at energiministerens også kan bemyndiges til at løse det problem.

Med disse ord vil jeg på Venstres vegne anbefale det fremsatte lovforslag.

Riishøj (SF):

Denne sag har jo en dobbelt forhistorie, dels det omtalte sammenbrud i forhandlingerne

[Rilleshøj]

med Danske Vindkraftværker og Danske Elværkers Forening, dels det forlig mellem Socialdemokratiet og regeringen, som blev indgået samtidig med det sorte forlig om de kulfyrede kraftværker. Hverken SF eller Det Radikale Venstre har jo været med i de forhandlinger, men begge partier har gentagne gange foreslået, at der blev indført landsdækkende regler, som kunne anvendes i tilfælde af et forhandlingssammenbrud. Derfor har vi intet forbehold over for, at vi nu får en egentlig lovgivning på området, og fra SF's side vil vi gerne bidrage til en hurtig udvalgsbehandling, så sagen bliver afklaret hurtigt.

Jeg kan forstå, at den socialdemokratiske ordfører har nogle forslag til ændringer af lovens indhold, så der er åbenbart nogle ting, man trods alt kan drøfte, også med hensyn til bemærkningerne til loven. Det er vigtigt, at vi har den rette formulering af loven, inden vi skriver betænkning; det er i hvert fald et krav, som vi vil stille fra SF's side, og det håber jeg også at ministeren vil kunne bekræfte.

Vi er også tilhængere af, at selve satsen på de 85 pct. og 70 pct. og selve beregningsgrundlaget kommer med i selve lovtæksten, så det skal ændres ved lov, hvis der skal ske ændringer. Man kan altid regulere med hensyn til afgiftsrefusion og CO₂, hvis der er behov for ændringer i øvrigt, så jeg synes, det vil være det rimeligste og fornuftigste, at selve satserne bliver indføjet i selve loven.

Vi er nok også mere tilhængere af 50 pct. i stedet for 35 pct., men måske kunne man overveje en helt tredje model. Med hensyn til de skattemæssige beregninger er det vigtigt, at man ikke har en indbygget stimulans til at have elvarme og et meget stort elforbrug i de regler, der udformes, men også her synes jeg, vi skal diskutere det nærmere i udvalget.

Jeg har forstået, at der sigtes mod en uændret beregning med de 85 og 70 pct., men også her er det vigtigt at få konstateret i udvalget, om der sker en ændring i forhold til den gamle ordning. Det er jo ikke alene selve procentsatsen, der betyder noget, men i høj grad også, hvad den beregnes af. Det er vigtigt, at vi får konstateret, om der sker ændringer i satserne i de enkelte afregninger for vindmøller eller det reelt er en uændret afregning, og det vil vi i hvert fald have klarlagt under udvalgsbehandlingen.

Jeg kan forstå, at det i hvert fald af bekendtgørelsen vil fremgå, at overgrænsen på de 250.000 kWh falder væk, at man kan have den vindmøllestørrelse, man vil, men kun under forudsætning af, at den står på ens egen jord, og jeg vil også gerne have endevendt rimeligheden af den bestemmelse under udvalgsbehandlingen.

Så er der spørgsmålet om kommunernes generelle holdning til vindmøller. De får jo en stærkere placering, og her er det jo vigtigt, at der i en eller andet variant af et landsplandirektiv indgår nogle forpligtelser for kommunerne til at opfylde målsætningerne i Brundtlandhandlingsplanen, så man ikke får en reel boykot fra visse kommuners side.

Vi hilser med tilfredshed, at der sker en udligningsordning mellem elselskaberne på området. Det har vi efterlyst mange gange.

Så vores konklusion er, at på grundlag af det forslag, vi har her, kan der vedtages noget fornuftigt, men en række områder skal undersøges nærmere, og der skal også justeres i dele af teksten.

Kim Behnke (FP):

Som flittige læsere af Folketingets forhandlinger vil være opmærksomme på, har Fremskridtspartiet den opfattelse på energiområdet, at vi altid holder med forbrugerne. Alle forbrugere skal have ret til frit at disponere over, hvilken energiform de ønsker at anvende. Hvis nogle forbrugere vælger at få energi fra en vindmølle, skal de derfor have den fulde opbakning fra vores side i retning af nogle rettigheder til at kunne opstille disse vindmøller, så længe de ikke er til væsentlig gene for naboer osv.

Men det skal ikke være nogen ret til at gå på økonomisk strandhugst hos naboen, og forslaget her går ud på, at de mennesker, der synes, at det kunne være interessant eller sjovt eller gunstigt for deres egen privatøkonomi at opstille en vindmølle, får tilladelse til at gå på strandhugst i naboens privatøkonomi.

Hidtil har det været sådan, at elværkerne har skullet varetage forbrugernes interesser, forstået på den måde, at elværkerne skulle købe den overskydende strøm og sørge for tilslutningsafgifter osv. vedrørende vindmøller, så det var så billigt som muligt for elværkerne. Det er jo i forbrugernes interesse, alle de for-

[Kim Behnke]

brugere, der ikke har vindmøller, så vi har hidtil holdt med elværkerne, og det gør vi fortsat. Det kan godt være, at elværkerne på det seneste har været lidt for gavmilde i deres tilbud til vindmølleejerne, men ikke desto mindre vil de tilbud stadig være langt gunstigere for forbrugerne end dette lovforslag.

Vedtagelsen af dette lovforslag og de bemyndigelser, som ministeren får – og vi har jo hørt fra både SF og Socialdemokratiet, hvordan de bemyndigelser skal bruges – betyder rent faktisk, at elværkerne kommer til at betale en overpris. De skal betale en højere pris for disse kWh, end det ville have kostet at fremstille dem billigst muligt, og det er selvfølgelig vældig behageligt for dem, der har vindmøllen. Men hvorfor i alverden skal jeg nu til at betale mere for min elektricitet, bare fordi en nabo eller en genbo synes, at det er en god idé at opstille en vindmølle? Dette princip er vi grundlæggende imod, for nu får jeg ingen som helst mulighed for at undgå at betale en højere elpris. Jo, jeg kan opstille min egen vindmølle, men det tillader hverken miljø- eller byggeplansregulativer osv. dér, hvor jeg bor, så jeg har ingen reel mulighed. Det eneste, jeg kan gøre, når dette lovforslag er vedtaget, er at konstatere, at næste gang min elregning kommer, er den blevet betydelig større, fordi der er nogle, der gerne vil have vindmøller. Det er et valg, de foretager, de kan fravælge vindmøllerne, og de kan lade være med at gøre det, hvis ikke de synes, at det er gunstigt rent økonomisk.

Jeg og flere millioner andre forbrugere, som ikke har vindmøller, vil ikke betale for deres eksperimenter, og derfor siger vi dundrende nej til forslaget.

Duetoft (CD):

Jeg skal blot meddele, at CD vil se positivt på lovforslaget i udvalget.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Fra radikal side kan vi støtte intentionerne i dette lovforslag. Det havde jo været fornuftigt, om Danske Elværkers Forening og Danske Vindkraftværker selv var nået frem til en aftale, som de har haft for vane tidligere. Men når man ser på konflikten omfang, indholdet af den, tror jeg faktisk, at vi er nået til et punkt, hvor det er ganske fornuftigt, at der ved en be-

myndigelseslov bliver fastlagt nogle mere variable regler for udbygningen af vindkraft i Danmark.

Det interessante havde været, hvis vi i dag i fuldt omfang havde kendt det forlig om tilslutningsreglerne, som jeg forstår der er indgået mellem regeringen og Socialdemokratiet. Det gør vi ikke fuldt ud, men det kommer vel for en dag under udvalgets behandling af lovforslaget. Men jeg synes, at det, der lægges op til, ser godt ud.

Da det ikke umiddelbart er læseligt ud af lovforslaget, vil jeg gerne spørge energiministeren, om vi kan gå ud fra, at den kraftværksgrænse, som elværkerne selv indførte, da forhandlingerne brød sammen med danske vindkraftværker – altså den regel, som siger, at møllelavsmedlemmer, der bor inden for samme kommune, men på hver sin side af kraftværksgrænser, har forskellige afregningspriser. Jeg håber, at denne regel, som elværkerne selv indførte, falder bort med det nye sæt regler, der nu skal udarbejdes.

Jeg kunne fristes til for en gangs skyld – det er sjældent, det sker – at kommentere hr. Kim Behnkes indlæg i energidebatten, når hr. Kim Behnke siger, at dette skal man holde sig fra, fordi det er for dyrt. Hertil vil jeg sige, at her er et af de få områder, hvor vi er begyndt at indregne den fulde pris for produktion af el, også miljøprisen. Det er derfor, vi ønsker at fremme anvendelsen af vindenergi, og det er derfor, vi har de afregningsregler og regler i øvrigt, der gælder for opstilling af vindmøller. Som en tillægsgevinst har vi så en dansk industriel produktion, som er yderst interessant og vil blive endnu mere interessant verden over i de år, der kommer.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Til hr. Bilgrav-Nielsen vil jeg sige, at det er en miljøgevinst, som hr. Bilgrav-Nielsen og eventuelt andre definerer.

Vi kan tage det sjællandske område. I stedet for at købe strømmen til denne nu ved lovtvangsfastsatte kWh-pris hos private eller vindmøllelav osv., en alt for høj pris, kunne man, hvis man endelig vil, bruge miljørigtig strøm og som alternativ for elkraft importere noget mere strøm produceret på Barsebäck i Sverige. Det er produceret uden CO₂ eller an-

[Kim Bøhnke]

det, som kan give anledning til de bekymringer, hr. Bilgrav-Nielsen gør sig. Der er nok af muligheder for at få fat i billig strøm.

Det, dette lovforslag går ud på, er, at man vil have fat i noget dyr strøm. Det er også o.k., hvis afregningen sker på vegne af dem, der har fordele af det. Men vi er en hel masse, som får ulemper af det. Vi, der ingen som helst andel har i det, bliver pålagt en højere elpris for de normale kWh, vi skal købe. Det er det, der er urimeligt.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkeparti er positiv over for forslaget. Kristeligt Folkeparti fremhæver altid vindmølleenergien, når vi debatterer alternativ energi, fordi det er utrolig vigtigt, at vi anvender den.

Man kan også sige, at det er vigtigt, at vi bruger de alternative energiformer, som ellers forsvinder, hvorimod de fossile brændstoffer godt kan gemmes og bruges hen ad vejen, når der bliver brug for dem.

Det er derfor vigtigt, at man lægger op til at sikre, at produktionen kan foregå.

Vi hilser med tilfredshed, at man vil sørge for fremover at placere vindmøllerne sådan, at man undgår de problemer, som der er med de enkeltstående vindmøller, der giver støjgener og bryder luften, således at nogle føler sig generet af det.

Vi havde imidlertid gerne set, at man havde kunnet forhandle sig frem til en ordening, men da man ikke har kunnet det, mener vi, at det overordnet er så vigtigt, at vi sikrer brugen af denne energiform.

Vi støtter forslaget og tilsiger en positiv udvalgsbehandling.

Energiministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Tak til ordførerne for de altovervejende positive bemærkninger.

Jeg vil heller ikke lægge skjul på – og har aldrig lagt skjul på – at jeg gerne havde set, at disse regler var blevet fastsat frivilligt af parterne selv. Det havde jeg håbet, da vi bad parterne om at sætte sig til forhandlingsbordet igen. Da det ikke lykkedes, er der kun en måde, vi kan opfylde energimålsætningen på med hensyn til vindkraft, og det er at fastsætte den ved lov. Det er derfor, lovforslaget blev fremsat.

Jeg vil indlede med at sige til hr. Henning Gjellerod, at det er helt klart, at den aftale, vi har indgået med Socialdemokratiet, naturligvis også vil fremgå af de ændringsforslag, der kommer under udvalgsbehandlingen.

Nogle ordførere har spurgt om bekendtgørelsen. Jeg kan oplyse, at vi har haft et udkast til bekendtgørelse til høring hos de berørte organisationer, og vi har netop henholdsvis i går og i forgårs modtaget de foreløbige bemærkninger. Vi modtager snart de endelige bemærkninger, og så snart vi teknisk har gennemgået disse bemærkninger og fået rettet bekendtgørelsen til, skal jeg sørge for, at den også bliver tilstillet udvalget, så man har den i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Denne bekendtgørelse vil i øvrigt svare på en lang række af de tekniske spørgsmål, der har været rejst fra ordførernes side.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Jeg vil blot gøre opmærksom på, at jeg troede, at lovforslag nr. L 235 og beslutningsforslag nr. B 70 vedrørende vindmøllerne var blevet behandlet sammen. Jeg vil derfor sige, at jeg ikke føler, at en debat om vores forslag er nødvendig, fordi de bemærkninger, som er kommet under behandlingen af lovforslaget, har været dækkende.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 70:

Forslag til folketingsbeslutning om nettilslutning og afregning for vindmøller.